

หลักสูตรประถมศึกษา

สำหรับใช้ในโรงเรียนปรับปรุง

ของ

กระทรวงศึกษาธิการ

DCID LIBRARY

0000032085

ด372.19

ด615ด

ด.1

๗ 15312-15313

๗ 372.19

๗ 615๔

๗ 502

๗ 1502๔

๗ ๒

หลักสูตรประถมศึกษา

สำหรับใช้ในโรงเรียนปรับปรุง

กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่

เลขทะเบียน ๗ 15312 ๗ 1

เลขเรียกหนังสือ ๗ 372.19 ๗ 615๔

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๓๓/๒๕๐๒

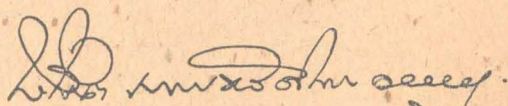
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปรับปรุง

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ ๗๒/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑ ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปรับปรุงพร้อมทั้งบัญชีแบบเรียน เฉพาะชั้นประถมปีที่ ๑-๒ ในปีการศึกษา ๒๕๐๑ แล้วนั้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้เหมาะสมและต่อเนื่องกันตลอด ๕ ปี จึงให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปรับปรุง พร้อมทั้งบัญชีแบบเรียนในปีการศึกษา ๒๕๐๒ ดังที่ปรากฏท้ายคำสั่งนี้

โรงเรียนใดจะเป็นโรงเรียนปรับปรุงตามความหมายของคำสั่งนี้ ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ.

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๒

(ลงชื่อ)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการในหน้าที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประถมศึกษา

สำหรับใช้ในโรงเรียนปรับปรุง

คำชี้แจงเบื้องต้น

หลักสูตรประถมศึกษาในชั้นต้นเน้นหนักไปในทางความเจริญงอกงามของเด็ก
ในทางสติปัญญาและความรู้ โดยเฉพาะความรู้ในทางหนังสือ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่
ของโรงเรียนที่จะต้องให้ เป็นประการสำคัญที่สุด บัณฑิตสภาการณของสังคมเปลี่ยนแปลงไป
ควรที่จะขยายความมุ่งหมายให้กว้างขึ้นกว่าเดิม เพราะการที่จะได้
พลเมืองที่เหมาะสมในสังคมประชาธิปไตยนั้น จำเป็นต้องมีความรู้ทางหนังสือเพียงอย่างเดียว
หาเป็นเพียงพอไม่ เด็กควรจะได้รับการศึกษาให้มีความเจริญและความสามารถ
ในทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และทางสังคม พร้อมกันไปทุกด้าน ทั้งนี้
โดยคำนึงถึงสภาพทางธรรมชาติและวัฒนธรรมแห่งประเทศ

ความสำเร็จของสังคมประชาธิปไตยขึ้นอยู่กับการศึกษาของสังคมนี้ มติการส่งเสริม
ให้แต่ละคนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งแห่งสังคม เจริญงอกงามไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็น
ไปได้ เพื่อให้มีโอกาสใช้กำลังและความสามารถของเขาได้เต็มที่ ก่อให้เกิด
ประโยชน์แก่ตนเองและสังคมที่มาร่วมอยู่ด้วย วิถีทางแห่งความดำเนินชีวิตใน
แนวประชาธิปไตยนั้น จำเป็นจะต้องฝึกฝนอบรมมาตั้งแต่เยาว์วัย ทั้งนี้โดยให้
โอกาสให้ใช้กำลังกายและกำลังปัญญาเต็มตามความสามารถ ได้รับการฝึกฝนให้
มีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับตนเองและหมู่คณะซึ่งมีส่วนร่วมอยู่โดย

การให้ความร่วมมือแก่การระดมทุนโดยสมัครใจไปตามส่วนแห่งกำลังของตนในการกระทำ
 งานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมนั้น จะต้องให้มีเสรีภาพในการอธิบาย
 แสดงความคิดเห็น พิจารณาปัญหาและข้อโต้แย้งโดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นหลัก ด้วย
 การผกผันอบรมเช่นนี้ เด็กย่อมคุ้นกับวิถีทางแห่งการดำเนินชีวิตในสังคมประชา-
 ธิปไตย และจะเป็นสมาชิกที่ดีแห่งสังคมนั้นในเวลาต่อไป

ด้วยเหตุที่หลักสูตรประถมศึกษาชั้นต้นมีฐานะเป็นข้อกำหนดแนวทางการศึกษาที่รัฐมุ่ง
 หมายถึงให้ประชาชนพึงได้รับ จึงมีความจำเป็นต้องวางหลักอย่างกว้าง ๆ มีใช้
 รายละเอียดอันมีข้อกำหนดตายตัว และควรได้รับการปรับปรุงตามกาลสมัย แต่
 ถ้าพึงหลักสูตรเพียงอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอที่จะดำเนินการศึกษาในชั้นนี้ให้ได้ผลดี
 กล่าวข้างต้น ฉะนั้นจึงให้โรงเรียนปรับปรุงจัดทำประมวลการสอนขึ้นเพื่อขยายความ
 ในหลักสูตรออกเป็นรายละเอียดที่เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น.

ความมุ่งหมาย

หลักสูตรประถมศึกษา มุ่งหมายที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีของชาติในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือฝึกฝนอบรมให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับความเจริญแห่งตน

๑. ให้รักการศึกษาเล่าเรียน มีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
๓. ให้มีความรู้ทางคำนวณและวิทยาศาสตร์ สามารถใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันได้
๔. ให้มีทักษะในการฟัง การสังเกต และรู้จักใช้ดุลพินิจเกี่ยวกับการงานโดยทั่วไป
๕. ให้มีนิสัยในทางริเริ่มและสร้างสรรค์
๖. ให้มีความรู้เบื้องต้นจำเป็นเกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บ ให้รักษาสุขภาพของตนจนเป็นนิสัย และให้มีส่วนช่วยส่งเสริมการสาธารณสุขของชุมชน
๗. ให้สามารถช่วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และกล้าในทางที่ถูก
๘. ให้รู้จักดูแลและนิยมการเล่นกีฬาและการเล่นพื้นเมือง
๙. ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ

๑๐. ให้รู้คุณค่าของความมั่งคั่งและศิลปะ
๑๑. ให้ยึดมั่นในศาสนาและมีศีลธรรมประจำใจ วิชาการศึกษาเกียรติและคุณ
ความดีของตน
๑๒. ให้เข้าใจคุณค่าและรู้จักรักษาวินัย
๑๓. ให้มีความเมตตาการุณาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์

เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

๑๔. ให้ตระหนักในความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์และรู้จักเคารพผู้อื่น
๑๕. ให้มีสัมมาคารวะและมารยาทอันดีงามตามประเพณีนิยม
๑๖. ให้รู้จักเล่น ทำงาน และอยู่รวมกับผู้อื่นได้ด้วยดี และให้มีความเป็น
นักกีฬา
๑๗. ให้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถทำหน้าที่เป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้
ปฏิบัติงานร่วมกับหัวหน้าด้วยดี
๑๘. ให้เห็นความสำคัญของบ้าน และรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว
๑๙. ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว และรู้จักเสียสละ
เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ

๒๐. ให้มีความเคยชินและความขยันหมั่นเพียรในการใช้มือปฏิบัติงาน ทั้ง
เพื่อเป็นรากฐานของการประกอบสัมมาอาชีพ
๒๑. ให้มีความอดทนและเข้มแข็งในการทำงาน
๒๒. ให้นิยมและยกย่องการประกอบอาชีพโดยสุจริต

๒๓. ให้รู้จักเลือกซื้อและเลือกใช้สิ่งของทำเป็นให้เหมาะสม
 ๒๔. ให้รู้จักประหยัดทรัพย์ ประหยัดเวลาและพลังงาน
 ๒๕. ให้รู้จักช่วยเหลือเสริมเศรษฐกิจของครอบครัว และรู้ช่องทางที่จะประกอบอาชีพ
 ๒๖. ให้ส่งเสริมการค้าของคนไทย และให้รู้ว่าการผลิตและการใช้ของไทย เป็นการช่วยเสริมเศรษฐกิจของชาติ

เกี่ยวกับความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมือง

๒๗. ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
 ๒๘. ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย และวัฒนธรรมอันดี
 ๒๙. ให้ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ และไม่ดุด่าเหยียดหยามผู้อื่น
 ๓๐. ให้รู้จักปฏิบัติตนไปในทางที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของสังคม
 ๓๑. ให้รู้จักรักษาความปลอดภัยของคนเองและสังคม
 ๓๒. ให้รู้จักรบฟงความคิดเห็นที่สุจริตใจของผู้อื่น
 ๓๓. ให้ความเข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์ทั้งในทางที่เป็นคุณและในทางที่อาจให้โทษแก่สังคม
 ๓๔. ให้รู้จักใช้วิธีการรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งของงามตามธรรมชาติ
 ๓๕. ให้รู้จักใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติ
 ๓๖. ให้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อสันติสุขของโลก

วัยเรียน

เด็กแรกเขารียนตามหลักสูตรนี้โดยปรกติมิอายุไม่ต่ำกว่า ๖ ปีบริบูรณ์

เวลาเรียน

ให้เวลาเรียนสัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า ๕ วัน และตลอดสัปดาห์ให้เวลาเรียน ๒๕ ชั่วโมง ในหนึ่งให้เวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๓๕ สัปดาห์

อัตราเวลาเรียน

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรายสัปดาห์ ระดับประถมศึกษา
ภาษาไทย	๗
สังคมศึกษา	๖
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๓
คณิตศาสตร์	๓
พลานามัย	๓
ศิลปศึกษา	๓
รวม	๒๕

หมายเหตุ

๑. อัตราเวลาเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาซึ่งจัดไว้เป็นหมวดนั้น จะแยกออกเป็นแขนงย่อย ๆ หรือเอาหลายหมวดรวมกันจัดเป็นหน่วยงานใหญ่ ๆ ก็ได้
๒. โรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนวิชาลูกเสือ อนาคต หรือกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง
๓. โรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอบรม สวดมนต์ไหว้พระตามโอกาสอันควร และเหมาะสมแก่ท้องถิ่นนอกเวลาเรียนที่กำหนดไว้ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งชั่วโมง.

หมวดภาษาไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับสื่อความคิกระหว่างมนุษย์ เด็กจึงควรได้เรียนรู้ภาษาของตนให้มากพอที่จะใช้เป็นประโยชน์ในการติดต่อความหมายดังกล่าวในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นยังควรได้รับการอบรมให้รู้สึไพละของภาษา จนรู้สึกซาบซึ้งในวรรณคดีของชาติอีกด้วย

การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ในทางภาษาให้มีความรู้ ทักษะและทัศนคติพอเหมาะสมควรด้วย ดังต่อไปนี้

๑. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการติดต่อและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
๓. ให้ได้ความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้สึไพละของบทประพันธ์ที่ร้อยแก้ว และร้อยกรอง เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะเรียนวรรณคดีต่อไป
๔. ให้รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับคิดค้นหาเหตุผล และใช้กลุฬินิจของตน

๕. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย สำหรับการสอนนั้น ครูพึงสำนึกอยู่เสมอว่า การเรียนวิชาทุกวิชาจำเป็นต้องใช้ภาษาไทย ครูจึงต้องคอยแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของเด็กในขณะทีเรียนวิชาอีกด้วย

ครูควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้น เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กิจกรรมเหล่านั้นสำหรับฝึกฝนทักษะทางภาษา มิใช่ทำให้เด็กฝกฝนจากบทเรียนที่ไมมีความหมาย โดยตรงต่อชีวิตของเด็ก จุดมุ่งหมายอันสูงสุดของการสอนภาษาไทย คือให้เด็ก

สามารถใช้ภาษาอย่างแม่นยำและรวดเร็ว ครั้นควรใช้วิธีสอนต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนและ
อบรมเด็กให้สามารถจับใจความในเวลาฟังและอ่าน และสามารถแสดงความคิดของ
ตนด้วยการพูดและการเขียนเท่าที่จะสามารถทำได้

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. การฟังและการพูด การ
สอนภาษาไทยสำหรับเด็ก ให้เริ่มด้วย
การฟังและการพูด ให้เด็กสามารถฟังคร
หรือเพื่อนพูดให้เข้าใจได้ ครอาจใช้
การเล่าเรื่อง การเล่น หรือกิจกรรม
อื่น ๆ เป็นเครื่องมือในการฝึกให้เด็ก
หัดพูดให้ถูกต้องตามสำเนียงที่นิยมใช้ใน
ภาษากลาง ฝึกให้เด็กพูดแสดงความ
ต้องการหรือความคิดเห็นของตนให้ตรง
ตามความมุ่งหมาย และให้ฝึกพูดเพื่อ
ส่งเสริม ความพร้อมของเด็ก ในการ อ่าน
ทบทวน เพื่อช่วย ให้ครู สามารถแยกความ
แตกต่างของเด็กแต่ละคนได้ และหาทาง
ช่วยเหลือเป็นราย ๆ ไป

๒. การอ่าน ให้อ่านประโยค
และคำที่ประกอบรูปภาพต่าง ๆ เพื่อนำไป
สู่การอ่านหนังสือตามที่กำหนดให้ อาจ
ให้อ่านทั้งเป็นหมู่และเดี่ยว เพื่อออกเสียง
ให้ชัดเจนถูกต้อง ให้รู้ความหมายของ
คำและเนื้อเรื่อง ของประโยค ที่อ่าน แล้ว

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. การฟังและการพูด ฝึกให้
ตั้งใจฟังคนอื่นพูด ให้สามารถจำเรื่อง
ที่ฟังแล้วมาเล่าได้ และสามารถบรรยาย
เรื่องที่ใครพบเห็น หรือเล่านิทานติดต่อกัน
เป็นเรื่องราว ส่งเสริมภาษาพูดในสิ่งซึ่ง
เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก ให้ออก
เสียง ได้ถูกต้อง ตาม สำเนียง ที่นิยม ใช้
ในภาษากลาง ฝึกให้เป็นคนกล้าพูดและ
รู้จักพูดเมื่อถึงโอกาสของตน

๒. การอ่าน ให้อ่านหนังสือ
ตามที่กำหนดให้ ทั้งแบบเรียนและ
หนังสืออ่านประกอบ โดยมุ่งให้อ่าน
ถูกต้องเข้าใจความ ให้รู้จักเลือกหนังสือ
ที่ต้องการและรู้จักใช้สารบัญ กวดขันวิธี
อ่านหนังสือที่ถูกต้อง ให้สามารถเล่าเรื่อง

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. การฟังและการพูด ให้เด็ก
ไตร่ตรองว่าคำพูดที่ได้อ่านนั้น นอกจากเป็น
สื่อในการติดต่อแล้ว ยังมีความรู้ ความ
ไพเราะและความเพลิดเพลินอีกด้วย ให้
พยายามแก้ไขสำเนียง และภาษาให้ถูก
ต้องและสุภาพตามที่นิยมใช้ในภาษากลาง
ให้เด็กได้เข้าใจภาษาที่ใช้ในบทความหรือ
บทประพันธ์ต่าง ๆ ในการพูดควรทำให้
เด็กกล้าแสดงความรู้ และความคิดของ
ตนเองให้ถูกต้อง

๒. การอ่าน ให้อ่านหนังสือ
กำหนดให้ซึ่งมีบทร้อยแก้วและร้อยกรอง
เพื่อให้คุ้นกับบทประพันธ์ต่าง ๆ ตลอดจน
ให้เด็กได้ความรู้ ความเข้าใจ ความ
ไพเราะของภาษา และความเพลิดเพลิน
เพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือ ผลให้
เด็กรู้จักเลือกหนังสือ และสามารถเก็บ
ใจความจากหนังสือที่อ่านได้ถูกต้อง ให้
เด็กรู้จักหลักการอ่านออกเสียง สระ
พยัญชนะ วรรณยุกต์ เสียงกล่า ฯลฯ

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. การฟังและการพูด ให้กวาด
ชั้นมรรยาทในการฟัง รู้จักฟังในที่ประชุม
และสามารถเก็บใจความสำคัญได้ ผล
ฝนให้รู้จักพูดและกล่าวกับผู้อื่น การ
พูดในที่ประชุม ต้องให้ดัง และ ชัดเจนพอ
สมควร และให้รู้จักใช้จังหวะ สำเนียง
สำนวน ตลอดจนการวางท่าทางในการพูด
ให้ถูกต้องตามโอกาส

๒. การอ่าน ให้อ่านหนังสือ
ประเภทต่าง ๆ ที่กำหนด ให้ได้ความรู้
ความเข้าใจ และความไพเราะของภาษา
กว้างขวางยิ่งขึ้น ควรส่งเสริมการใช้
หนังสืออ่านประกอบให้มากขึ้น เพื่อสร้าง
นิสัยรักการอ่าน ให้สามารถอ่านในใจได้
รวดเร็วและได้ความเพลิดเพลิน ในการ
อ่านต้องให้เข้าใจสำนวนโวหาร และคำ
เปรียบเทียบกับต่าง ๆ ให้รู้จักเลือกหนังสือ
สามารถเลือกตอนที่ต้องการ และเก็บ

๕
ชั้นประถมปีที่ ๑

ควร ส่งเสริมการอ่าน ในใจ ทั้ง แบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ ควรสอนกลไก ในการอ่านที่สำคัญ เช่น การกวาด สายตาไปบนบรรทัดที่อ่าน จากซ้าย ไปขวาให้สม่ำเสมอ สำหรับวัยแจกลูก นั้นควรสอน ภายหลัง ที่เด็กรู้ คำมากพอ สมควรแล้ว

การสอนอ่าน ควรนำบทประพันธ์ ง่าย ๆ ไพเราะ หรือเป็นคติ เช่น กาพย์กลอนสำหรับเด็กมาให้เด็กหัดอ่าน และส่งเสริมการท่องจำด้วย

๓. การเขียน ให้มีการฝึกเพื่อ ส่งเสริมความพร้อมของเด็กในการเขียน เมื่อเด็กจำ รูปลักษณะ ของคำ ได้บ้างแล้ว ให้สอนการ เขียนพร้อมกันไปกับการ อ่าน ให้สอนเขียนประโยคและคำต่าง ๆ ตาม ที่อ่านไปแล้ว โดยวิธีคัดจากแบบก่อน เมื่อคัดได้เรียบร้อยถูกต้องพอสมควร จึง ฝึกให้เขียนเป็นคำและข้อความสั้น ๆ และ ควรฝึกการเขียนตัวอักษร ให้ถูกแบบ และ ฝึกควบไปด้วย

๕
ชั้นประถมปีที่ ๒

ที่อ่านแล้วนั้นได้ ควรส่งเสริมการอ่าน ให้กว้างขวาง ฝึกฝนทักษะในการอ่าน ออกเสียงและการอ่านในใจ ทั้งให้รู้จัก หลักการประสม และการ ผันให้คัก

การสอนอ่าน ควรนำบทประพันธ์ ง่าย ๆ ไพเราะ หรือเป็นคติ เช่น กาพย์กลอนสำหรับเด็กมาให้เด็กอ่าน และ ส่งเสริมการท่องจำด้วย

๓. การเขียน ให้เด็กสังเกตว่า ประโยคประกอบด้วยคำหลาย ๆ คำ ใน คำหนึ่ง ๆ นั้นแยกได้เป็นส่วน ๆ ให้แยก เป็นสระ พยัญชนะและวรรณยุกต์ โดย อาศัยหลักการประสมและการผัน ทั้งนี้ ควรเป็นคำที่มีความหมายหรือคำที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ครูต้องทวนซ้ำ การเขียนตัว อักษร ให้ถูกแบบและวิธี การวางสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ให้ถูกที่ และให้ความ

๕
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

และสามารถอ่าน ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว
ส่งเสริมวิชาที่ถูกต้อง ทั้งการอ่าน
ออกเสียงและอ่านในใจ โดยใช้แบบเรียน
และหนังสืออ่านประกอบ ควรให้การ
ท่องจำข้อความ และบทประพันธ์ไพเราะ
หรือเป็นคติด้วย

๓. การเขียน ให้ฝึกคัดลาย
มือบรรจงขนาดตัวเต็มบรรทัด เขียนตัว
อักษรให้งาม และถูกต้องตามวิธีการ เช่น
การวางช่องไฟ และการเว้นวรรคตอน
ให้ฝึกการสะกดตัว รู้ความหมายและ
สังเกตความแตกต่างของคำ ส่วนการ
เขียนตามคำขอกนั้น ให้ฝึกการจดความ
จากการฟังด้วย ควรจดความยากง่าย
เพียงเท่าหนังสืออ่านในชั้น

๔. การแต่งความ ให้เขียน
เรื่องติดต่อกันยาว ๆ เช่น นิทานหรือ
บรรยายสิ่งที่ได้พบเห็น ให้แต่งจุดหมาย
ง่าย ๆ ที่มีความหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำ
วันของเด็ก ควรฝึกให้รู้จักวางโครง

๕
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ใจความสำคัญได้ กวดขันหลักการอ่าน
และอ่านหนังสือที่ถูกต้อง และควร
ส่งเสริมการท่องจำบทประพันธ์ ทั้งร้อย
แก้ว และร้อยกรองที่สละสลวย ไพเราะ
หรือเป็นคติ

๓. การเขียน นอกจากการคัด
ตัวบรรจงแล้ว ควรฝึกให้เด็กเขียนหัว
แกมบรรจงได้รวดเร็วพอควร การเขียน
ตามคำขอก ฝึกให้จดความได้ยาวยิ่งขึ้น
กว่าเดิม กวดขันการเขียนตัวสะกด
การันต์ วรรณยุกต์ ตลอดจนการ
เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ให้รู้จักใช้
พจนานุกรม

๔. การแต่งความ นอกจาก
ส่งเสริมให้เขียนเรื่อง หรือแต่งจุดหมาย
เป็นข้อความติดต่อกันยาว ๆ เพื่อบรรยาย
เหตุการณ์หรือแสดงความคิด ความรู้
ได้แล้ว ควรฝึกให้รู้จักการใช้ย่อหน้า

ชั้นประถมปีที่ ๑

๔. การแต่งความ ^{สั่งเสริม}
 การพูด การสนทนาแล้วจึงเริ่มฝึกให้
 เด็กเล่าเรื่องซึ่งครูอาจเขียนลงบนกระดาน
 คำ เมื่อเด็กมีความสามารถในการอ่าน
 และเขียนเจริญเพียงพอแล้ว ควรสั่ง
 เสริมให้เด็กสามารถเขียนประโยคสั้น ๆ
 จากความคิด ความเข้าใจ ประกอบ
 ภาพที่เด็กเขียนขึ้นเอง หรือภาพอื่น ๆ
 หรือเขียนจากเรื่องที่ได้อ่าน ได้เห็นมา
 แล้ว

การสอนฟัง พูด อ่าน คิด
 เขียน หรือแต่งความนั้น ให้สอนรวม
 พร้อมกันไปแล้วแต่โอกาส ควรใช้ก
 กรรมต่าง ๆ เป็นต้นว่า การเล่น การ
 ร้อง การรำ การเขียนภาพ การ
 ประดิษฐ์ต่าง ๆ ช่วยประกอบการสอน
 ภาษาไทยด้วย

ชั้นประถมปีที่ ๒

ส่วยงามตามแบบการเขียนที่ถูกต้อง นอก
 จาก นั้น ยัง ต้อง กวด ขัน เรื่อง การ วาง
 ช่องไฟ การเว้นวรรคตอน และให้ฝึกการ
 สะกดตัวและการเขียนตามคำบอกด้วย

๕. การแต่งความ ให้เด็กรู้จัก
 ลำดับความ และสามารถเขียนประโยค
 ยาว ๆ จาก ประสบการณ์ หรือจาก ความ
 นึกคิดของตน ให้สามารถต่อประโยค
 เหล่านั้นเข้าเป็นเรื่องราวได้ โดยให้เสนอ
 เรื่องที่คุ้นเคยกัน ให้คิดเรียงความเป็นหมู่
 โดยอาศัยการเรียงความปลายเปิด

การสอนภาษาไทยในชั้นนี้ ให้ฝึก
 ทักษะในการฟัง พูด อ่าน คิด เขียน
 หรือแต่งความ พร้อมกันไปตามโอกาส
 และให้ใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นส่วน
 ประกอบ หรือสั่งเสริมการเรียนภาษา
 ไทยด้วย

ชั้นประถมปีที่ ๓

เรื่องและข้อความจากเรื่องที่ฟัง ได้
อ่าน หรือได้พบเห็น

การสอนอ่าน คือ เขียน และ
แต่งความ ไม่ควรกำหนดตายตัวลงไป
ควรสอนตามเหตุการณ์ เวลาใดควรจะ
ใช้กิจกรรมอย่างไร ก็สอนให้เข้าใจ
ตามนั้น หรืออาจจะกำหนดกิจกรรมใด ๆ
ขึ้นเพื่อให้เด็กมีโอกาสใช้ ทักษะต่าง ๆ

ทางภาษา เช่น การสนทนา การเล่า
เรื่อง การจดข้อความ การรายงาน
ก็ได้

ชั้นประถมปีที่ ๔

วางโครงเรื่อง เรียงลำดับความและ
วรรคตอนให้ถูกต้อง สามารถย่อความ
และเก็บความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง ได้
อ่าน หรือได้พบเห็น ผลให้เด็กบันทึก
ข้อความเพื่อช่วยความจำ

การสอนภาษาไทยในชั้นนี้ ควร
พยายามใช้กิจกรรมเป็นเครื่องช่วยฝึกฝน
ทักษะต่าง ๆ ทางภาษาของเด็กให้ดียิ่งขึ้น

หมวดสังคมศึกษา

สังคมศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม และทางธรรมชาติของมนุษย์ ในการสอนสังคมศึกษานั้น ครูควรมุ่งจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอันพึงปรารถนา ในสังคมของตน

การสอนสังคมศึกษามีความมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม

๒. ให้เด็กมีความรู้ และให้รู้สึกซาบซึ้งในความเป็นมาในทางการเมือง ทางสังคม และทางวัฒนธรรม ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างสืบกันมาตามประวัติศาสตร์ของชาตินั้น ๆ

๓. ให้เด็กยอมรับคุณค่าในทางศีลธรรม และวัฒนธรรม และยินยอมปฏิบัติ ตามด้วยความจริงใจ

๔. ให้เด็กมีความเข้าใจว่า สมาชิกของสังคมย่อมมีหน้าที่อันควรประกอบให้ แก่สังคมตามวิถีทางของเขา สอนให้เด็กรู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคมของบุคคลนั้น

๕. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบอบ การปกครองในปัจจุบัน

๖. ให้เด็กรู้จักสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบ ซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศชาติ

๗. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการส่งวนทรัพยากรของสังคม

๘. ให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักประเมินผล ยอมรับหลักการและกระบวนการ ที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา

การสอนในโรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักวิชาและข้อเท็จจริงในเรื่องที่กล่าวมานี้ โดยจัดเนื้อเรื่องให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ตามความสนใจของเด็ก ทั้งควรคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนด้วย นอกจากนั้นครูควรใช้วิธีการที่ถูกต้องในการสอน เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะ ความสามารถและทัศนคติที่ดีต่อสังคมเป็นส่วนรวม ดังนั้น การสอนสังคมศึกษา จึงควรเริ่มต้นด้วยการจับประเด็น การทำให้เด็กมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับชุมชน แล้วจึงค่อย ๆ ขยายวงให้กว้างออกไปจนคลุมถึงประเทศและโลก

ด้วยเหตุที่ประเทศไทยเป็นประเทศประชาธิปไตย การสอนสังคมศึกษาจึงจำเป็นต้อง เน้นหนัก ในเรื่อง ผลผลิต ยอมรับ ให้เด็กเลื่อมใส และ ปฏิบัติ ตาม หลัก และ วิถี การ ประชาธิปไตย ในระหว่างที่เด็กอยู่ในโรงเรียนนั้นครูต้องสอนให้เด็กรู้จักใช้สิทธิของตน ในขอบเขตของกฎข้อบังคับ ให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ให้รู้จักช่วยเหลือกัน สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะได้ ให้มีสัมมาคารวะต่อกัน และ ที่สำคัญที่สุดก็คือให้เด็กรู้จักตนเองในปัญหาของสังคม และกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อช่วยแก้ไขปัญหานั้นให้ดีขึ้น

สังคมศึกษา

๕ ชั้นประถมศึกษา ๑	๕ ชั้นประถมศึกษา ๒
๑. ชีวิตในบ้านและความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในบ้าน ให้รู้จัก ข้อ ข้อสกล วัน เดือน ปี เก้าของ ตน ข้อของบิดามารดาและบุคคลในบ้าน งานที่ผู้ใหญ่ทำ งานที่เล็ก ๆ ในบ้านช่วย ทำ การปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ การช่วยจัก อาหาร เสื้อผ้า ทอผ้าอ้าย การพักผ่อนหย่อนใจ มารรยาท ภายในบ้าน การรักษาความสะอาด และ ความปลอดภัยในบ้าน สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับชีวิตซึ่ง ได้มาจากพืชและสัตว์ ๒. ชีวิตในโรงเรียน และความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน มารรยาทที่ควรปฏิบัติ การรักษาความ สะอาด ตลอดจนการเล่น การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ความปลอดภัยใน	๑. ชีวิตในชุมชน ความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ การอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ การรักษาความ สะอาด และความปลอดภัย การป้องกัน รักษาโรค การรักษาสาธารณสมบัติ และมารรยาทในชุมชน ๒. ประวัติของโรงเรียน และชุม ชน ชนบวรรมนิยม คัดรรม และ วัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนการ ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและ วัฒนธรรม

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. สภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งทำให้
คนในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยมีอาชีพ
และความเป็นอยู่แตกต่างกัน

๒. การคมนาคม การขนส่ง
และการติดต่อสื่อสารภายในประเทศ

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้
และการ สงวน ทรัพยากร ธรรมชาติ ใน
ท้องถิ่น

๔. ลักษณะของภูเขา ที่ราบ
แม่น้ำ ทะเล ผังทะเล เกาะ แห่ลม
ข้าว

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. พื้นฐานของโลก ลักษณะ
ของพื้นโลก ทวีป มหาสมุทร

๒. ภูมิศาสตร์ ประเทศไทย โดย
ทั่วไป อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทาง
ภูมิศาสตร์ที่มีต่ออาชีพและการตั้งถิ่นฐาน
ของพลเมือง ทรัพยากรธรรมชาติที่มีส่วน
เกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจ การใช้และ
การสงวนทรัพยากร

๓. การอ่านและเขียนแผนที่ ของ
ท้องถิ่น และแผนที่ประเทศไทย

๔. ประวัติศาสตร์ ของ ชาติไทย
โดยย่อ ให้เน้นถึงสภาพความเป็นอยู่
ของคนไทยในสมัยต่าง ๆ สืบมาจนถึงสมัย
ปัจจุบันอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เด็กมีความ
ภาคภูมิใจในผลงานของบรรพบุรุษจนเกิด
ความศรัทธาที่จะรักษา และเสริมสร้าง
ผลงานนั้น

ชั้นประถมปีที่ ๑

โรงเรียนและในระหว่างเดินทางไป และ
กลับจากโรงเรียน

๓. สภาพความเป็นอยู่ของคนใน
ชุมชนชนของตนโดยสังเขป เช่น ชวนา
ทำงานในท้องนา และดำเนินชีวิต
อย่างหนึ่ง พ่อค้าคงอยู่ในชุมชน
และดำเนินชีวิตอย่างหนึ่ง ตามความ
จำเป็นแก่งาน

๔. ทิศ การหาทิศ โดยใช้การ
ทำหุ่นจำลอง และแผนผังอย่างง่าย ๆ
เช่น ใช้กระเบื้องทราย เป็นต้น

๕. วันหยุดตามเทศกาล และ
วันสำคัญต่าง ๆ ควรจัดให้เด็กมีส่วนร่วม
ในงานตามประเพณี วัฒนธรรม และ
ศาสนา

๖. ข้าวและเหตุการณ์ให้เกิดทราบ
ข้าวและเหตุการณ์สำคัญในท้องถิ่น

ชั้นประถมปีที่ ๒

๓. บุคคลที่มีประโยชน์ในชุมชน
ชน เช่น พระ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นาย
อำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ตำรวจ
พ่อค้า แพทย์ บุรุษไปรษณีย์ หรืออื่นๆ
ที่เห็นสมควร

๔. ชนชาติอื่นที่อาศัยในชุมชน
ชน การประกอบอาชีพของชนเหล่านั้น

๕. บุคคลสำคัญของประเทศไทย
ในปัจจุบัน

๖. การคมนาคม การขนส่ง
และการติดต่อสื่อสาร ระหว่างท้องถิ่น
ที่ใกล้เคียง

๗. ผลผลิตที่เกิด ในท้องถิ่น ของ
ตน ตาม ลักษณะ ต่าง ๆ ทาง ภูมิ ศาสตร์

ชั้นประถมปีที่ ๓

๕. การอ่านแผนที่สังเขปของท้องถิ่น และแผนที่ประเทศไทย

๖. บุคคลสำคัญของชาติไทย
ให้รู้ว่าเป็นใคร สมัยใด อยู่ที่ไหน
สำคัญอย่างไร ดังสอดคล้องไปนั พระจุล-
จอมเกล้าฯ พระเจ้ากรุงธนบุรี พระ-
นเรศวร พระสุริโยทัย พ่อขุนราม
คำแหง

ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่า มีบุคคล
สำคัญ ที่ต้องการสอน นอกเหนือ ไปจากนี้
ก็อาจทำได้

๗. การปกครองท้องถิ่นที่โรงเรียน
ตั้งอยู่

ชั้นประถมปีที่ ๔

๕. บุคคลสำคัญของชาติไทย
ให้รู้ว่าเป็นใคร สมัยใด อยู่ที่ไหน
สำคัญอย่างไร ดังสอดคล้องไปนั พระพุทธ
ยศกพา พระนารายณ์ พระบรมไตร-
โลกนาถ พระเจ้าอู่ทอง พระเจ้าเม็งราย
พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่า มีบุคคล
สำคัญ ที่ต้องการสอน นอกเหนือ ไปจากนี้
ก็อาจทำได้

๖. การปกครองของประเทศไทย
สมัยปัจจุบัน การบริหารราชการส่วน
กลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
ไทยสังเขป

๗. หน้าที่ของพลเมืองที่พึงมีต่อ
รัฐ สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนใน

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
	เช่น ผลผลิตจาก ยี่ เขา ไร่ นา หนอง บึง ลำน้ำ ทะเล เป็นต้น ๘. แผนผังอย่างง่าย ๆ เช่น แผนผังของห้องเรียน บริเวณโรงเรียน และหมู่บ้าน ๙. วันหยุดตาม เทศกาล และวัน สำคัญต่าง ๆ ควรจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วม ในงานต่าง ๆ ตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา ๑๐. ข่าวและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบ ข่าวและเหตุการณ์สำคัญในจังหวัดของตน

ชั้นประถมปีที่ ๓

ชั้นประถมปีที่ ๔

๘. บุคคลที่ทำประโยชน์ภายใน
จังหวัด เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด
กรมการจังหวัด ผู้พิพากษา นายกเทศ
มนตรี ประธานสภาจังหวัด สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ให้รู้จักหน้าที่ของ
บุคคลเหล่านั้นโดยสังเขป

๙. ชนต่างชาติ ในประเทศไทย
มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมของเราอย่างไร

๑๐. ชนบิธรรม เนียม ประเพณี
ศีลธรรมและวัฒนธรรมของไทย การ
ตกแต่งที่อยู่อาศัย โรงเรียนและชุมนุมชน
ให้สวยงาม การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม
หลักศีลธรรมและวัฒนธรรม

ระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่อง
ความมั่นคง และความเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันของประเทศชาติ

๘. ศีลธรรมและวัฒนธรรมของ
ชาติไทยโดยย่อ ให้เด็กศึกษาถึงหลัก
ธรรมในศาสนาที่ตนยึดถือ ให้รู้หน้าที่ที่ควร
กระทำในวันหยุด และวันสำคัญใน
เทศกาลต่าง ๆ

๙. สภาพของคนในชุมนุมชนซึ่ง
มีอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม
ต่างกัน ต้องพึ่งพาอาศัยและอำนวยความสะดวก
ประโยชน์ให้แก่กันและกัน

๑๐. หน้าที่ของตนเอง ครอบครัว
และชุมนุมชน เช่น การประกอบอาชีพ
การขอสมัครรับ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย
และชุมนุมชน

๕
ชั้นประถมปีที่ ๑

๕
ชั้นประถมปีที่ ๒

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑๑. วันหยุดทางเทศกาลและวันสำคัญ นอกจากจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนาแล้ว ให้เด็กรู้จักคุณค่าและความสำคัญของวันหยุด หรือวันสำคัญนั้น ๆ ด้วย

๑๒. ข่าวดูและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบข่าวและเหตุการณ์สำคัญในประเทศ

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑๑. ภูมิศาสตร์ของประเทศลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า มลายา และสัมพันธ์ภาพระหว่างไทยกับประเทศเหล่านั้นโดยสังเขป

๑๒. ข่าวภายในประเทศและข่าวต่างประเทศ ให้เด็กเข้าใจว่าเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อาจมีผลกระทบกระเทือนถึงตนและชุมชน

หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

วิทยาศาสตร์เบื้องต้นเป็นวิชา ว่าด้วยสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยมนุษย์มุ่งศึกษาให้เข้าใจลักษณะ ต้นเหตุและผลต่อเนื่องอันเกิดจากสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติเหล่านั้น พร้อมทั้งศึกษาทางนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การสอนวิทยาศาสตร์มีความมุ่งหมายให้เด็กมีพัฒนาการดังต่อไปนี้

๑. เพื่อฝึกฝนเด็กให้เป็นผู้สนใจและรู้จักสังเกตธรรมชาติที่แวดล้อมตนอยู่
๒. ให้มีความรู้ในสิ่งทั้งหลายและปรากฏการณ์รอบตัวว่าเป็นอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
๓. ให้มีความเข้าใจเหตุผล พร้อมทั้งตระคนคว้าหาความจริงเพิ่มเติม เพื่อเป็นความรู้รากฐานนำไปสู่วิชาวิทยาศาสตร์
๔. ให้นำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขความเป็นอยู่ของตน และชุมชนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
๕. ให้รู้จักใช้วิธีการวิทยาศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของตนได้
๖. ส่งเสริมให้เด็กมีความสนใจและเพลิดเพลิน ในงานอดิเรกทางด้านวิทยาศาสตร์
๗. ให้เข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์ ทั้งในด้านที่เป็นคุณและด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม
๘. ให้รู้จักใช้และรักษาสถาบันสมบัติและสิ่งส่วยงามตามธรรมชาติ

๙. ให้รู้จักใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติ

๑๐. ให้รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านวิทยาศาสตร์

๑๑. ให้มีนิสัยในการรื้อและสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมให้ชนนักรักเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นรากฐานการประกอบดีมีมาอาชีพ

ความรู้และความเข้าใจสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นส่วนสำคัญ ในการสอนวิทยาศาสตร์จริงอยู่ แต่ก็มีใ้มีความสำคัญมากเท่าไรก็ตามครูและเด็ก จะใช้สำหรับศึกษาหาความรู้ กล่าวคือ ครูจะต้องสอนทั้งความรู้และวิธีการแสวงหา ความรู้คู่กันไปด้วย

วิธีแสวงหาความรู้ที่ใ้ผลแน่นอนนั้น คือการแสวงหาโดยวิธีการวิทยาศาสตร์ ซึ่งใ้แก่การศึกษาปัญหาอย่างถาวร จากปัญหาใ้อยู่ในขอบเขตที่ศึกษาใ้ รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาใ้เที่ยงตรง บันทึกไว้อย่างมีหลักฐาน แล้วจึงตั้งสมมุติฐานในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งทดสอบสมมุติฐานของตนว่า สามารถแก้ปัญหาใ้จริงหรือไม่ แล้วจึงสรุปผลการศึกษาค้นคว้าโดยเที่ยงตรง

ผลงานทางวิทยาศาสตร์นั้นตกทอดมาตั้งแต่เด็กใ้ได้โดยวิธีการดังกล่าวข้างต้น ในวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทั่วโลกใ้ศึกษาเรื่องราวทั้งหลายและบันทึกผลการ ศึกษาไว้ เพื่อใ้โอกาสใ้คนอื่นใ้ได้นำผลการศึกษามาใ้ใช้เป็นแนวทางในการ ศึกษาต่อไป ครูจึงควรสอนใ้เด็กซาบซึ้งในคุณค่าของมรดกอันนี้ และควรสอนใ้เด็กเห็นความจำเป็นที่จะสร้างมรดกชิ้นใ้เกยกันใ้แก่คนรุ่นหลังด้วย

ครูควรส่งเสริมใ้นักเรียนใ้ศึกษานอกสถานที่ ควรสอนธรรมชาติที่ใกล้ชก กับตัวเด็กก่อนแล้วจึงค่อยสอนถึงธรรมชาติที่ห่างออกไปตามลำดับ และควรสอนใ้เด็กรู้จักสังเกต ทดลอง บันทึกข้อมูล และสรุปผล

วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
พืช พืชที่สำคัญในท้องถิ่น พืชผักสวนครัว ให้อร่อย ลักษณะ ทนหรือเถา ประโยชน์ ปลูกง่าย การ บำรุงรักษา ไม้ผล ให้อร่อย ปลูกง่าย ลักษณะและประโยชน์ ไม้ประดับ ให้อร่อย ลักษณะและ การบำรุงรักษา ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่าในท้องถิ่นมี พืชสำคัญที่ควรสอนเพิ่มเติม ก็สอนได้ สัตว์ สัตว์เลี้ยงไว้ดูเล่น เช่น แมว นก ฯลฯ ลักษณะ ชนิด ความเป็นอยู่และ การเลี้ยงดู สัตว์ที่เลี้ยงไว้เป็นอาหาร เช่น เป็ด ไก่ แพะ ฯลฯ ลักษณะ ชนิด ความเป็นอยู่และการเลี้ยงดู	พืช พืชมงคลในท้องถิ่น สภาพของพืชตามท้องถิ่น ในฤดู แล้ง พืชเมื่อเข้าฤดูฝน การแตกตาและ การงอกของเมล็ด การแพร่พันธุ์ของพืช อาหารของพืช พืชที่มีลักษณะแปลก ๆ บางชนิดที่ในท้องถิ่นหรือที่อาจหาได้ เพื่อสร้างความสนใจ สัตว์ สัตว์พาหนะ ที่มีความสำคัญ สำหรับท้องถิ่น ให้อร่อย ชนิด ความเป็นอยู่และการเลี้ยงดู สัตว์ป่า ที่ในท้องถิ่น ให้อร่อย ลักษณะและบอกชื่อได้ นก ที่ในท้องถิ่น ให้อร่อย ลักษณะและบอกชื่อได้

ชั้นประถมปีที่ ๓	ชั้นประถมปีที่ ๔
พืช ส่วนประกอบของพืช คือ ราก ต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด หน้าที่ของสิ่งเหล่านี้ พืชที่สำคัญในท้องถิ่น ลักษณะ ประโยชน์ วิถีปลูก และการบำรุงรักษา สัตว์ การจัดจำแนกสัตว์ตามโครงสร้างภายใน ลักษณะสำคัญของสัตว์แต่ละพวก ใช้ตัวอย่างเท่าที่จะหาได้ในท้องถิ่น การเพาะเลี้ยงและบำรุงพันธุ์สัตว์ ทังสัตว์เลี้ยง สัตว์บก วิธีการจับสัตว์ในท้องถิ่น สิ่งที่ไม่มีชีวิต ผลิตผลจาก ถิน หิน และแร่ การจัดทำ ถิน หิน และแร่ ให้เกิดประโยชน์	สังคมชาว ความแตกต่างระหว่างสังคมชาว กบสังทไม่มชีวิต ความแตกต่างระหว่าง พืชกับสัตว์ ประโยชน์ที่มนุษย์ได้รบัจาก พืชและสัตว์ การเกษตรที่สำคัญ คุณและโทษของสัตว์ การเพาะเลี้ยงและบำรุงพันธุ์ จุลชนวนทเป็นคุณ จุลชนวนทเป็นโทษ สิ่งที่ไม่มีชีวิต ผลิตผลจากแผ่นดินและทะเล การสังวนทรพียากรรมชชาติ

ชั้นประถมปีที่ ๑

สัตว์ที่ม อยู่ตาม ธรรมชาติใน
ท้องถิ่น เช่น นก ปลา แมลง ฯลฯ
ให้รู้จักลักษณะ คุณและโทษ

ลมฟ้าอากาศ

ฝน ฝนมาจากเมฆ ประโยชน์
ของน้ำฝน

เมฆ เมฆฝน

ฤดู ความแตกต่างของฤดูต่าง ๆ
ในท้องถิ่น

ชั้นประถมปีที่ ๒

สัตว์น้ำ ที่อยู่ในท้องถิ่น ให้รู้
ลักษณะและบอกชื่อได้

สัตว์ที่มีลักษณะแปลก ๆ เรา
ความสนใจ ที่มในท้องถิ่น หรือที่อาจ
หามาได้ ให้รู้จักลักษณะ ชนิด ความ
เป็นอยู่และการเลี้ยงดู

การจัดจำแนกสัตว์ ตามที่อยู่
อาศัยและการเคลื่อนไหว ตามที่เด็ก
อาจสังเกตได้

สิ่งที่มีชีวิต

ดิน ชนิดและลักษณะของคนที่มี
ในท้องถิ่นเฉพาะที่ใช้ทำประโยชน์ต่าง ๆ

หินและแร่ ลักษณะ และ ประ-
โยชน์ ควรส่งเสริมให้เด็กรู้จักและสะสม
ลมฟ้าอากาศ

ไอน้ำในอากาศ ความแตกต่าง
ระหว่างน้ำค้าง เมฆ หมอก ฝน

ไอน้ำในอากาศทำให้รู้สึกชื้นหรือ
แห้ง

๕ ๔๔ ชั้นประถมปีที่ ๓	๕ ๔๔ ชั้นประถมปีที่ ๔
๕ ลมฟ้าอากาศ ๕ อิทธิพลของความชื้น ความแห้ง ของอากาศ ๕ ชนิดต่าง ๆ ของลม ๕ การเกิดฤดูกาลต่าง ๆ ๕ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ๕ การหมุนของโลกและดวงจันทร์ ๕ กลางวันกลางคืน ๕ กลุ่มดาวที่ควรรู้จัก เช่น ดาว จระเข้ ดาวไถ ดาวตก ๕ แรงธรรมชาติ ๕ แรงแม่เหล็ก เข็มทิศ ๕ เครื่องที่ใช้ช่วย ในการ ผ่อนแรง ๕ เช่น รอกเคียว คานคด คานงัด ฯลฯ ๕ การเปลี่ยนแปลง ๕ ออกซิเจนช่วยให้ไฟลุก ๕ เหตุที่ทำให้เกิดควนไฟ ๕ เหตุที่ทำให้เกิดเงา ๕ การละลาย ๕ การกรอง	๕ ลมฟ้าอากาศ ๕ การเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ ในรอบปี ๕ อุณหภูมิ ๕ เทอร์มอมิเตอร์ การอ่านเทอร์มอ มิเตอร์ชนิดง่าย ๆ ๕ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ๕ ความสัมพันธ์ระหว่างดวงอาทิตย์ กับโลก ๕ ความสำคัญของดวงอาทิตย์ที่มี ต่อโลก ความแตกต่างระหว่างดาวฤกษ์ กับดาวพระเคราะห์ ดาวหาง ๕ แรงธรรมชาติ ๕ ประโยชน์และโทษของแรง ความ โน้มถ่วง ๕ การเปลี่ยนแปลง ๕ การระเหย การกลั่นตัว การ ตกผลึก ๕ การลุกไหม้ของเทียนไข ๕ การ เปลี่ยน แปลง ของ น้ำ ตาม ธรรมชาติ

๕
ชั้นประถมปีที่ ๑

ลม ทิศทางของลมที่สังเกตเห็น
ในท้องถิ่น
น้ำ นำมาจากฝน น้ำมาก น้ำ
น้อยตามฤดูกาล ความสำคัญของน้ำ
ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ดวงอาทิตย์และแสงแดด ความ
เปลี่ยนแปลงในรอบวัน ประโยชน์ของ
แสงแดด

ดวงจันทร์และดาว เวลาที่มองเห็นได้
เดือนหงาย เดือนมืด

แรงต่างๆ ที่ใช้กับของเล่น
วัตถุที่ท่าเรือเล่นได้ เหตุที่เรือ
เล่นได้

ว่าว เหตุที่ว่าวลอยอยู่ได้
การทำเครื่องร่อน หรือกังหัน
ลำห้วยเด็กเล่น

ของเล่นที่เราให้เกิดความอยากรู
อยากเห็น และหาเหตุผลจากอาการที่
เกิดขึ้น เช่น ของเล่นที่เคลื่อนไหวได้
กระโดดได้ ฯลฯ

๕
ชั้นประถมปีที่ ๒

ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใน
ท้องถิ่น สังเกต จากการจดบันทึก
รูปร่างน้ำ เหตุที่เกตเรือขึ้นน้ำ

แรงธรรมชาติ

แรงลม ทำให้มีการ ลอยตัว ใน
อากาศ ทำให้กังหันหมุน เรือใบแล่น
บ้านพัง

แรงน้ำ ทำให้เกิด กระแสน้ำ
ระเหิดหมุน บ้านหรือตลิ่งพัง

ให้รวบรวมตัวอย่าง เพื่อให้เห็น
คุณและโทษของแรงธรรมชาติ

ชั้นประถมปีที่ ๓

ชั้นประถมปีที่ ๔

คณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยปริมาณ ซึ่งได้แก่จำนวน เวลา ระยะทาง พื้นที่และปริมาตร ต้องอาศัยการศึกษาคำนวณอย่างเที่ยงตรง จึงจะใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ เมื่อแยกส่วนแล้ว เราจะเห็นได้ว่าคณิตศาสตร์ประกอบด้วยสามส่วน คือ (๑) ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับปริมาณ (๒) มาตรการสำหรับแบ่งส่วนแล้ววัดปริมาณ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน (๓) หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาณ

การสอนคณิตศาสตร์มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการแก่เด็ก ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้รู้จักคุณค่าของคณิตศาสตร์
๒. เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นของคณิตศาสตร์
๓. เพื่อฝึกฝนให้ทักษะ สมาธิ การสังเกต ความคิดตามลำดับเหตุผล ความมั่นใจ ความประณีต ความละเอียดถี่ถ้วน ความแม่นยำ และรวดเร็ว
๔. เพื่อให้เคยชินต่อการแก้ปัญหา และเป็นแนวทางอันจะก่อให้เกิดความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์
๕. เพื่อให้นำความรู้ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในงานเศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน
๖. เพื่อเป็นพื้นฐานของการศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ชั้นสูง และวิชาที่ต้องใช้คณิตศาสตร์

๗. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและนิสัยในการศึกษาคำนวณ

การสอนคณิตศาสตร์แก่เด็กแรกเข้าเรียน ซึ่งมีพินความรู้ไม่เท่ากัน ถ้าจะให้
เป็นผลที่จะทองทราบความรู้อันเดิมของเด็กก่อน แล้วจึงเริ่มสอนเป็นหมู่ หรือรายตัว
ตามความเหมาะสม ควบคู่กับวิชาคณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรม ครูจึงควรทำ
ให้เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด โดยจัดหาอุปกรณ์การสอนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้เด็ก
รู้มาให้เกิดกระทำการกิจกรรม ทดลองหรือปฏิบัติจริง ทั้งนี้ควรควรนำหลักการวัดผลมาใช้
ประกอบการสอนด้วย เพื่อให้เด็กเข้าใจหลักการ วัสดุค่าของบทเรียนนั้น ๆ และ
สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. ให้รู้จักสังเกตและเปรียบเทียบเกี่ยวกับความยาว ความสูง ความลึก ความหนา น้ำหนัก และขนาด ความหมายของคำว่า ใหญ่กว่า เล็กกว่า มากกว่า น้อยกว่า ฯลฯ

๒. ให้รู้จักการนับความหมายของจำนวน การเปรียบเทียบจำนวน และลำดับที่ เช่น ที่หนึ่ง ที่สอง คนกลางท้าย

๓. ให้รู้จักใช้ตัวเลขแทนจำนวน สามารถเขียนตัวเลข ๑-๙ และ ๐ ทั้งเลขอารบิกและไทย

๔. ให้รู้ความหมายของคำว่า เติม มากกว่า ฯลฯ และเครื่องหมายบวก ลบ คูณ เลขหลักเดียว โจทย์ปัญหาจากของจริง จาการปะภาพ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่ยกขึ้นในท้องถิ่น

๕. ให้รู้ความหมายของคำว่า หักออก น้อยกว่า ฯลฯ และเครื่องหมาย

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. ให้รู้ความหมาย อ่าน และเขียนจำนวนเลขไม่เกิดสารหลัก ให้รู้ค่าของตัวเลขในหลักหน่วย หลักสิบ หลักร้อย และการใช้เลข ๐

๒. ให้รู้จักเวลาจากนาฬิกา โดยบอกเป็นนาฬิกา

ให้รู้จักวัน เดือน ปี และเวลา ค่อยๆจนกว่าบันทึกให้สังข

๓. ให้รู้จักใช้เครื่องชั่ง ตวง วัดทำงานเป็นเพื่อฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

๔. ให้รู้จักบันทึก เช่น ค่าอาหาร ส่วนผสมของอาหาร น้ำหนัก ส่วนสูง ทำบัตรราคาสิ่งของ

๕. ให้รู้จักนับตัวเลข ๒, ๓, ๔, ๕, ... ๑๐ จนถึง ๑๐๐ หรือมากกว่า

ชั้นประถมปีที่ ๑

ลบบ วิชเลขหลักเดียว โจทย์ปัญหา
เช่นเดียวกับวิชาบวก

๖. ให้รู้การใช้เลข ๐ สามารถ
อ่าน เขียน เลข ๑—๑๐๐ ทั้งเลข
อารบิก ไทย และตัวอักษร สอนให้รู้
หลักหน่วย หลักสิบ ให้รู้จักใช้ตัวเลข
บันทึกจำนวนต่าง ๆ เช่น จำนวนนก-
เรียน ความสูง นาฬิกา

๗. ให้รู้จักการแบ่งจำนวนสิ่ง
ของออกเป็นส่วน และให้รู้จักตัวเลข
๒, ๕, ๑๐

๘. ให้รู้วิชาบวกเลขสองหลัก
ครึ่งละ ๒ จำนวน ผลบวกไม่เกิน ๑๐๐

๙. ให้รู้วิชาลบเลขสองหลัก

๑๐. ให้รู้จักวิชาบวก ลบ หารคน
ทั้งโจทย์เครื่องหมาย และโจทย์ปัญหา
แบบง่าย ๆ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๖. ให้รู้จักการกระจายและทอนเงิน
ไทย การเขียน บาท สตางค์ โดยใช้จุด

๗. ให้สามารถทำโจทย์ บวก
ลบ หารคน ทั้งโจทย์เครื่องหมาย และ
โจทย์ปัญหาให้สูงขึ้น

๘. ฝึกให้นักเรียนบวกเลขมาก
กว่า ๒ แถว

๙. ให้รู้ความหมายของการ
คูณ หาร การบวกจำนวนที่เท่ากันหลาย ๆ
ครั้ง

๑๐. ให้รู้วิชาคูณด้วยเลขหลัก
เดียว จำสูตรคูณได้เป็นอย่างดี
แม้ ๖ ให้ทำโจทย์เครื่องหมายและ
โจทย์ปัญหา

ชั้นประถมปีที่ ๓

ตัวคุณและตัวหาร สำหรับวิธีหารทอง
ให้ลงตัว

๘. ให้รู้วิธีบวก ลบ กระจาย
และทอนมาตรา ซึ่ง ทวง วัด ตาม
ระบบเมตริกเฉพาะมีลิเมตร เช่น กิโลเมตร
เมตร กิโลเมตร กรัม กิโลกรัม และ
ลิตร ให้รู้จักใช้เครื่องมือซึ่ง ทวง วัด
ทำเป็น

๙. ให้รู้วิธีบวก ลบ กระจาย
และทอนมาตราเวลา เฉพาะที่ใช้ปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวัน

๑๐. ให้รู้จักการบันทึกและอ่าน
ระเบียนบทควรรู้ เช่น ตารางเวลา
รถไฟ ฯลฯ

๑๑. ให้รู้จักทำบัญชีราย — จำ
อย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

๑๒. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับ
เลขคณิตตัว

ชั้นประถมปีที่ ๔

กระจายและทอนมาตราเวลา เฉพาะที่ใช้
ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๘. ให้รู้ความหมายของคำว่า
ร้อยละและวิธีคำนวณร้อยละ โจทย์
ปัญหาเกี่ยวกับร้อยละอย่างง่าย ๆ

๙. ให้รู้จักการบันทึกและอ่าน
ระเบียนต่าง ๆ ตลอดจนภาพสถิติ
อย่างง่าย ๆ

๑๐. ให้รู้จักทำบัญชีราย — จำ

๑๑. ให้รู้จักทำใบเสร็จรับเงิน
ให้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร

๑๒. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับ
เลขคณิตตัว

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑๑. ให้รู้จักมาตราเงินไทย
ปัจจุบัน ค่าของเงิน การแลกเงิน การซื้อ
ขายและการทอนเงิน

๑๒. ให้รู้จักเวลาจากนาฬิกา
โดยบอกเป็นชั่วโมงโต

ให้รู้จักวัน เดือน ปี และเวลา
ตลอดจนการบันทึก

๑๓. ให้ทำเลขคณิตในใจคู่กับ
เลขคณิตจริง

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑๑. ให้ทำโจทย์ปัญหา บวก ลบ
คูณหารคนอย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประ
จําวันของเด็ก

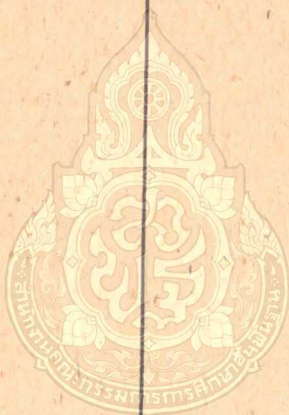
๑๒. ให้รู้ความหมายของการ
หารคือการลบจำนวนเท่ากันหลายๆครั้ง
วิธีหารยาว ค้วยเลข หลัก เศษ
อย่างลงตัว และมีเศษ ให้ทำโจทย์เครื่อง
หมายและโจทย์ปัญหา

๑๓. ให้ทำโจทย์ปัญหา คูณ
และหารระคนอย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิต
ประจำวันของเด็ก

๑๔. ให้ทำเลขคณิตในใจคู่กับ
เลขคณิตจริง

๕
ชั้นประถมปีที่ ๓

๕
ชั้นประถมปีที่ ๔

หมวดพลานามัย

พลานามัย ไต่แก้หมวดวิชาที่ส่งเสริมความพัฒนาการของเด็กทางจิต ทาง
อารมณ์และทางสังคม ทางกาย วิชาที่ว่าด้วยการบำรุงร่างกาย และการป้องกันมิให้
ร่างกายได้รับอันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บหรืออุบัติเหตุ รวมทั้งการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ
ในชุมชนด้วย

การสอนพลานามัย มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางจิต
 ๒. ให้เด็กรู้จักเล่นและทำงานด้วยกันโดยรวมน ทั้งคนต่างเชื้อชาติต่างศาสนา
ต่างเพศ และเคารพสิทธิของผู้อื่น
 ๓. ให้เด็กรู้จักพักผ่อนหย่อนใจในทางที่เหมาะสม รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ
 ๔. ให้เด็กรู้จักว่าตนเป็นสมาชิกของชุมชน จึงมีหน้าที่ต้องช่วยกันป้องกัน
อันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุในชุมชน
- การสอนพลานามัยนั้นสำคัญอยู่ที่การปฏิบัติ การมีความรู้ ความเข้าใจเท่านั้น
ยังไม่เพียงพอ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องสอนให้เด็กนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในชีวิต
ประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

สุขศึกษา

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
ให้สอนสุขศึกษาในทางปฏิบัติ ตามหัวข้อต่อไปนี้	สอนหลักสุขศึกษา และให้เด็กรู้จักปฏิบัติตนในเรื่องต่อไปนี้
๑. ฝึกให้มสุขนิสัยทำเป็นต้องปฏิบัติประจำวัน หัดให้ทำเองให้ถูกต้อง เช่น ล้างมือ ล้างเท้า ล้างหน้า แปรงฟัน สระผม อาบน้ำ ฯลฯ	๑. ความสำคัญของการหมั่นไปตรวจร่างกาย หรือไปหาแพทย์ เมื่อรู้สึกผิดปกติ
ให้รู้จักปฏิบัติตน ในการส่งนม การไอหรือจาม การออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอน	๒. ความสำคัญของการ ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง
๒. ให้รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ และเลือกกินนาทสะอาด	๓. อาหารที่เป็นประโยชน์ วิธีปฏิบัติตนก่อนและหลังอาหาร
๓. ให้ตรวจสอบสภาพของเต็ก เช่น ตรวจเล็บมือ ผิวหนัง ตา ฝ่ามือ หู ฟัน ฯลฯ ให้ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง เพื่อตรวจสอบความเจริญเติบโตของเต็ก	๔. ประโยชน์ของการออกกำลังกายกลางแจ้ง
๔. ให้รู้จักรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่ม และสถานที่	